

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Dubium IX. Quæ obligatio Medicorum, Pharmacopæorum & Chirurgorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

ex liberatione sequuntur, imò & ipsi imputabun-
tur, cum ex officio debuerit impedire. v. Bon. to. 2.
in 3. prac. d. 10. q. 2. & 3. Tan. d. 4.

DUBIUM IX.

1532

*Qua obligatio Medicorum, Pharmacopœorum
& Chirurgorum.*

Resp. Tenentur ii imprimis, quando tale offi-
cium petunt, vel suscipiunt (sub gravi obliga-
tione) sufficientem habere scientiam, sive peri-
tiam. *Navar. c. 25.* Deinde in curandis infirmis, ser-
vare sequentes regulas, 1. Ordinariè debent sequi
opinionem medicorum securas & tutas. Ratio est,
periculum & damnum proximi. *Bonac. Laym. Sanch. 1. mor. cap. 9.* 2. Quando certum aliquod est
pharmacum, quod nimirum certò infirmis profu-
turum est, tenentur illud adhibere, omisso eo, de
quo dubitatur, quia aliàs imprudenter proximum
in periculo relinquerent. 3. Si non sint certa phar-
maca, debent adhibere probabiliora, & tutiora, tum
quia alioqui salutem proximi in discrimen addu-
cerent; tum quia tenentur fungi officio, quantum
possunt, cum minimo proximi periculo & damno.
4. Quando nulla est spes de salute infirmi, nec adest
remedium nisi dubium, de quo scilicet dubitatur,
num profuturum an nociturum sit, possunt, imò
debent illud adhibere. Ratio, quia sic infirmi ne-
gotium utiliter geritur; & si mors sequatur, ipsi
non imputabitur, cum aliàs spem vitæ non habeat,
Lay l. 1. r. 1. c. 5. Fill. t. 21. n. 152. Bon. de pec. d. 2. q. 4. p. 9. Unde resolves,

1. Medicus peccat, 1. Si absque sufficienti peri-
tia gravem morbum curare tenter. 2. Si occurrente

Ggg

gravâ

gravi & insolito morbo, speciali studio operam
 non impendat. 3. Si det pharmacum infirmo,
 quod probabilius creditur nociturum, quam pro-
 futurum. 4. Si medicamenta inexplorata, explo-
 randi gratiâ adhibeat, præsertim quando de iis non
 est opinio probabilis, & habet medicamenta pro-
 babiliter utilia. 5. Si non bene perspectâ morbî
 naturâ, temerè adhibeat remedia obvia, vel peri-
 culosa, præsertim cum discrimine vitæ, vel gravis
 læsionis. 6. Si agnito ægroti periculo opportunè
 non adfit, aut necessariam curationem negligat,
 aut medicos alios adhiberi non permittat. 7. Si
 aliquid suadeat Dei honori vel præcepto contra-
 rium, v. g. incantationem, pollutionem, supersti-
 tionem, &c. 8. Si facillè & sine necessitate, à jeju-
 nio absolvat, carniûm esum permittat. 9. Si ægro-
 tantem pauperem in periculo constitutum con-
 temnat. *vide Bonac. l. c. Nav. cap. 15. Azor. 1. p. l. 2.*
c. 17. Escob. l. 2. E. 3. c. 9.

II. Pharmacopola peccat, I. Si rudis & ignarus
 munus exercent. 2. Sine arte vel diligentia, medica-
 menta conficiat. 3. Melle in potionibus pro saccha-
 ro utatur. 4. Unum medicamentum pro alio [nisi
 tamen esset æquè bonum, & non majoris pretii]
 contra medici præscriptum cum gravis damni pe-
 riculo porrigat. *vid. Salas dub. 34.* 5. Si medica-
 menta ad non parandum, vel ad fœtum expellen-
 dum vendat. 6. Si pharmaca vendat inutilia &c.
v. Escob. l. c.

III. Peccat Chirurgus, I. Si sine scientia & peri-
 tia sufficienti vulnera curare tenter, cum periculo
 erroris. 2. Si medicum, quando gravitas vulneris
 exigit, non consulat. 3. Si lucri amore curationem
 protrahat. 4. Si mercedem iusto majorem exigat.
 5. Si abortûs causâ venam aperiat, aliudve reme-
 dium adhibeat. *v. Escob. l. c.*

AD

A D D E N D A.

Q. 275. *Quid præterea circa Medicos sit notandum.* R. De his videri potest *Boudevvins* in ventil. Medico-Theol., ubi fusè explicat, quid his liceat, & quomodo peccare possint in suis officiis. Adde tamen hæc pauca. 1533

§. I. *Pius V.* in bulla, *super gregem*, 3., statuit, ne Medicus ultra tres dies invisat infirmum, nisi scripto Confessarii resciat eum esse confessum, quæ Constit. non est quidem in usu pro his partibus, attamen foret utilis, possuntque de illa videri *Dicast.* de pœn. d. 7. n. 32. *Aversa* de pœn. q. 15. l. 4. *Diana* p. 3. t. 4. R. 93. *Gorm.* de pœn. p. 2. à n. 20. *Steph.* 1. 5. d. 5. à n. 235. *Laurent.* T. 2. tr. I. d. 4. à n. 346. Quia tamen datur præceptum confitendi in periculo mortis, uti dicemus l. 6., tenentur Medici monere infirmos de hoc periculo, *Lugo* de pœn. d. 15. n. 38.

§. II. Medicum & Chirurgum debere sequi probabiliora & tutiora, tenent omnes, teste *Sanch. Bardi & Ills.* t. 1. d. I. n. 79., ita ut oppositum sit improbabile. Ratio est, 1. Quia esset contra charitatem non facere alteri, quod velles tibi fieri. 2. Tacito pacto per susceptum officium ad id se obligarunt. 3. Eorum opinio probabilis non posset removeere damnum infirmi, sed hoc debet facere medicina materialiter bona & tutior. Per accidens tamen poterunt uti medio minus tuto, si nempe æger non possit aut nolit pretiosas medicinas solvere. Teneri autem Medicum gratis præscribere medicinas pauperibus, docent *Silv.* & alii apud *Laurent.* n. 359., quia cum id possit sine suo incommodo & cum spe vitæ proximi conservandæ, vel depellendi gravis mali illius, Charitas id jubet. 1534

§. III. Potest Medicus se accommodare opinio- 1535
nâ

ni aliorum, quos credit esse magis expertos, *Ovied. Castrop. Laurent. n. 325.*; Regulariter tamen debet agere juxta opinionem suam, *Platel. p. 2. n. 147.* Quòd si adhibendo medicinam, quam putat certiorrem, exponeret se periculo perdendæ famæ, si æger fortè non curaretur, putat *Schild. tr. 2. n. 106.* non teneri adhibere: teneretur autem potius fidere experi-
 entiis quàm rationibus, *Vasq. Laurent. n. 345.*

1536

§. IV. Si mors sit aliàs certa, & dubium sit, an medium sit profuturum an obfuturum, *Val. Sanch.* & alii dicunt posse dari ex spe salutis; quòd si mors acceleretur, erit præter intentionem, & metus accelerandæ mortis compensatur per spem vitæ prolongandæ, sicuti periculum augendi poenas æternas per correptionem peccatoris brevi morituri compensatur per spem adducendi ad poenitentiam: *Az. Castrop.* & alii contradicunt, quia exponis te periculo occidendi per aliquid de se aptum occidere; correptio fraterna tantùm per accidens nocet. *Laurent. n. 343.* tenet cum *Val.*, si dubium sit utrimque positivum; si autem sit negativum, tenet cum *Az.*; similiter *Arr. & Burgh. c. 1. a. 12.* tenent cum *Val.*, si medicina etiam ex levi fundamento putetur profutura: omnes autem negant licere Medico experiri in desperatis, an medicamenta sint utilia vel noxia, quia sic subitur manifestum periculum mortis accelerandæ.

1537

§. V. Peccat mortaliter Medicus, qui homini libero & sano præbet medicamenta ad Venerem notabiliter provocantia, non autem si præbeat ægro ad sanandam infirmitatem, quâ laborat, tum quia in ægro non est periculum ita proximum, tum etiam, quia si tentatio insurgat, est per accidens, & intenditur sola corporis sanitas, *Boudevv. q. 17.* cum aliis. Similiter peccat dans medicinam expulsivam
 feceris,

foetus, uti dictum est l. 3. p. 1. à n. 823. Quomodo expellere possit semen corruptum, dictum est ibid. n. 926. An possit dare medicamentum præservans à lue Venerea ex illicito coitu contrahenda, vide *Boudevv.* pag 109.

§. VI. Medici de se nullam habent potestatem dispensandi in jejuniis vel in esu carniū *Fagund.* de præcept. 4. Eccles. l. 1. c. 9. n. 2., sed tantum possunt declarare, uti alii viri prudentes, an hic & nunc obliget præceptum ob grave damnum vel incommodum. 1538

DUBIUM X.

1539

Quæ obligationes Mercatorum, Opificum, & ceterorum secularium.

Resp. Ex patent ex dictis de septimo præcepto: ex quibus resolves,

I. Mercator peccat, 1. Si venenum, vel alia prohibita vendat, cum suspitione pravi usūs. 2. Si paratus sit quodcumque pretium, etiam injustum, ab emptore accipere. 3. Rem carius, quàm supremo pretio, vendat, ob dilatam solutionem. 4. Mercium defectum gravem occultum non aperiat, pondus & mensuram imminuat. 5. Si in emptorum injuriam monopolium injustum instituat, merces omnes unius generis sibi comparet, immoderato quæstu pro libitu vendendas. 6. Si merces ab eo, qui non novit, emat pretio minore, vel cariore vendat ignorantibus. 7. Si merces veteres & inutiles novis admisceat, & vendat eodem pretio utrasque. 8. Si justa tributa defraudet. 9. Si tempore debito, cum possit, non solvat creditoribus, cum gravi eorum damno. 10. Si mercibus solvat, quod pecuniâ debet,

Ggg 3

contra